Història

El catalanisme polític

Exercicis · 41 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2026 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció B)

Exercici 3. Exposeu un tema a través dels descriptors del glossari

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a la qüestió que s'hi planteja. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

[2,5 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,25 punts]

OPCIÓ B

Expliqueu raonadament l'evolució del catalanisme conservador entre el 1875 i el 1936, tot fent una breu contextualització històrica.

2. PAU 2025 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció B)

Exercici 3. Exposeu un tema a través dels descriptors del glossari

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a la qüestió que s'hi planteja.

[2,5 punts]

OPCIÓ B

Compareu resumidament l'obra de govern de la Mancomunitat i la de la Generalitat republicana, i reflexioneu sobre la naturalesa política d'aquestes dues institucions fent referència a com van ser suprimides.

3. PAU 2024 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3

Exercici 3

Llei de jurisdiccions del 23 de març de 1906

Art. 1.º El español que tomara las armas contra la Patria bajo banderas enemigas o bajo las de quienes pugnaran por la independencia de una parte del territorio español, será castigado con la pena de cadena temporal en su grado máximo a muerte.

Art. 2.º Los que de palabra, por escrito, por medio de la imprenta, grabado, estampas, alegorías, caricaturas, signos, gritos o alusiones, ultrajaren a la Nación, a su bandera, himno nacional u otro emblema de su representación, serán castigados con la pena de prisión correccional […].

Art. 3.º Los que de palabra o por escrito, por medio de la imprenta, grabado u otro medio mecánico de publicación, en estampas, alegorías, caricaturas, emblemas o alusiones, injurien u ofendan clara o encubiertamente al Ejército o a la Armada o a instituciones, armas, clases o cuerpos determinados del mismo, serán castigados con la pena de prisión correccional […].

Dado en Palacio a veintitrés de marzo de mil novecientos seis. Yo el REY. El Presidente del Consejo de Ministros, Segismundo Moret.

FONT: *Colección Legislativa del Ejército* [Madrid] (1906), p. 81-85.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.

[0,75 punts]

***c*)** Comenteu quines institucions i quins símbols es van voler preservar amb aquesta llei i per què.
[1 punt]

Pregunta 2
Contesteu UNA de les dues qüestions següents:
***a*)** Expliqueu l'evolució del catalanisme fent referència sobretot a la Lliga Regionalista i al seu dirigent Enric Prat de la Riba, així com als diversos republicanismes, catalanistes o lerrouxistes, entre el 1901 i el 1914.
[2,5 punts]
***b*)** Expliqueu el procés de creació, l'organització i l'obra de la Mancomunitat de Catalunya al llarg de la seva existència (1914-1925) fent esment dels seus presidents.
[2,5 punts]

4. PAU 2023 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 3

Exercici 3

Memorial de Greuges del 1885

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, i encara menys d'atacar, la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; però entenem que per a aconseguir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per a substituir-la per la del centre, sinó que creiem que és convenient, alhora que just, donar expansió, desenvolupament i vida espontània i lliure a les diverses províncies d'Espanya per tal que d'arreu de la Península surti la glòria i la grandesa de la nació espanyola.

[…]

Ho desitgem no sols per a Catalunya, sinó per a totes les províncies d'Espanya; i si parlem en nom de Catalunya és perquè som catalans i perquè en aquests moments sentim com mai els mals que ens causa el centralisme.

Senyor, hom ens arrabassà el nostre sistema administratiu, que avui dia les nacions cultes d'Europa consideren bo i imiten, per a substituir-lo de primer pel sistema castellà, i avui dia per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem fer servir la nostra llengua a casa nostra i en converses familiars; desterrada de les escoles, ho ha estat després de la contractació pública i també dels tribunals, on sovint, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges.

FONT: Memorial de Greuges, lliurat al rei Alfons XII, a Madrid, el 10 de març de 1885.

Pregunta 1
***a*)** Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

***b*)** Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

***c*)** Comenteu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu què va ser el Memorial de Greuges, qui el va redactar i quin n'era el contingut. Expliqueu raonadament quines diferències hi ha entre el Memorial de Greuges i les Bases de Manresa, i també què van ser les Bases, què s'hi proposava i qui les va promoure.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els dos grans corrents del catalanisme durant la primera etapa de la Restauració i les figures del bisbe Josep Torras i Bages i de Valentí Almirall. Expliqueu també els fets principals del catalanisme des del 1875 fins al lliurament del Memorial de Greuges, sense explicar aquest últim.
[2,5 punts]

[Si us cal més espai per a respondre, podeu utilitzar les pàgines 14 i 15.]

5. PAU 2023 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3

Exercici 3

Missatge a la reina regent

Desitgem que torni a posseir la nació catalana les seves Corts Generals lliures i independents, obertes pel cap de l'Estat […], en les quals es votin els pressupostos de Catalunya i la quantitat amb què ha de contribuir el nostre país a les despeses generals d'Espanya.

Que Catalunya sigui senyora del govern interior de casa seva […].

Que la llengua catalana sigui la llengua oficial a Catalunya per a totes les manifestacions de la vida d'aquest poble.

Que l'ensenyament a Catalunya es doni en llengua catalana […].

Que els càrrecs de la nació catalana els nomenin els catalans mateixos, procurant que recaiguin en catalans els càrrecs polítics, els judicials, els administratius i els d'ensenyament.

FONT: Missatge de la Lliga de Catalunya a la reina regent, 1888.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Enumereu TRES de les peticions que conté la font i comenteu-les breument.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu raonadament DUES de les diferències entre el catalanisme conservador i el catalanisme progressista fins al 1898, i esmenteu alguns dels dirigents d'aquestes dues tendències.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme polític en el període de la Restauració (1875-1898).
[2,5 punts]

[Si us cal més espai per a respondre, podeu utilitzar les pàgines 14 i 15.]

6. PAU 2022 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

Exercici 1

Bases de Manresa

PODER CENTRAL

Base primera. […] Vindran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'exèrcit de mar i terra, les obres de defensa i l'ensenyança militar.

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb los demés països, i, en conseqüència, la fixació dels aranzels i lo ram d'Aduanes.

[…]

f) La formació del pressupost anyal de gastos que, en lo que no arribin les rendes d'Aduanes, deurà distribuir-se entre les regions a proporció de sa riquesa.

PODER REGIONAL

[…]

Base tercera. La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb lo Poder central.

Base quarta. Sols los catalans, ja ho sien de naixença, ja per virtut de naturalització, podran exercir a Catalunya càrrecs públics, fins tractant-se dels governatius i administratius que depenguin del Poder central. També deuran ésser exercits per catalans los càrrecs militars que comportin jurisdicció.

[…]

Base setena. Lo Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes, que deuran reunir-se tots los anys en època determinada, i en lloc diferent. Les Corts es formaran per sufragi de tots los caps de casa agrupats en classes fundades en lo treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç, mitjançant la corresponent organització gremial en lo que possible sia.

FONT: UNIÓ CATALANISTA. *Bases per a la Constitució Regional Catalana*. Manresa, 1892.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu breument el contingut de la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu el catalanisme conservador i la figura del bisbe Josep Torras i Bages. Expliqueu també què van ser la Unió Catalanista i les Bases de Manresa.
[2,5 punts]

b) Expliqueu qui va ser Valentí Almirall i el tipus de catalanisme que defensava. Comenteu també què van ser el Centre Català, el Memorial de Greuges i la campanya en defensa del dret civil català.
[2,5 punts]

7. PAU 2022 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

Exercici 1

El catalanisme

El programa del catalanisme en totes les seves manifestacions no pot ésser més que un: rompre les lligadures que tenen la nostra regió agarrotada i subjecta, substituint-les pels suaus i dolços llaços d'afecte que la germanor fa néixer.

[…]

No tot el que és nostre és immillorable, ni estem gairebé en cap ram a l'altura que han atès la major part dels països cultes. I això ningú ha de reconèixer-ho ni proclamar-ho més alt que els que tenim a honra dir-nos catalanistes. L'endarreriment en què ens trobem; la degeneració del nostre caràcter; la debilitat de la nostra vida intel·lectual i moral són la legitimació del nostre catalanisme. Si no estiguéssim endarrerits, degenerats i dèbils, no tindríem cap necessitat de proposar-nos emprar mitjans extraordinaris i gairebé extrems per a avançar, regenerar-nos i enfortir-nos. […] El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions, en general, i a Catalunya, en particular, recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats, i aspira a destruir aquella organització, suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints, sinó oposats als que avui la sostenen.

FONT: Valentí ALMIRALL. *Lo catalanisme*. Barcelona, 1886.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu el fragment següent, contingut en la font: «El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions, en general, i a Catalunya, en particular, recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats, i aspira a destruir aquella organització, suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints, sinó oposats als que avui la sostenen.»
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu les dues tendències fonamentals del catalanisme fins al 1901 fent esment del pensament i dels escrits dels seus dos autors principals.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets rellevants del catalanisme des de l'inici de la Restauració fins al 1898 inclusivament.
[2,5 punts]

8. PAU 2021 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

Exercici 1

Memorial de Greuges del 1885

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, i encara menys d'atacar, la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; però entenem que per a aconseguir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per a substituir-la per la del centre, sinó que creiem que és convenient, alhora que just, donar expansió, desenvolupament i vida espontània i lliure a les diverses províncies d'Espanya per tal que d'arreu de la Península surti la glòria i la grandesa de la nació espanyola.

[…]

Ho desitgem no sols per a Catalunya, sinó per a totes les províncies d'Espanya; i si parlem en nom de Catalunya és perquè som catalans i perquè en aquests moments sentim com mai els mals que ens causa el centralisme.

Senyor: hom ens arrabassà el nostre sistema administratiu, que avui dia les nacions cultes d'Europa consideren bo i imiten, per a substituir-lo de primer pel sistema castellà, i avui dia per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem fer servir la nostra llengua a casa nostra i en converses familiars; desterrada de les escoles, ho ha estat després de la contractació pública i també dels tribunals, on sovint, i per molt illustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges.

[…]

FONT: Memorial de Greuges, lliurat al rei Alfons XII, a Madrid, el 10 de març de 1885.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

***c*)** Comenteu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2
Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

***a*)** Expliqueu el catalanisme progressista del segle XIX. Destaqueu-ne la figura de Valentí Almirall i comenteu algunes de les actuacions principals que va dur a terme fins al lliurament del Memorial de Greuges. Expliqueu també què va ser el Memorial de Greuges.
[2,5 punts]

***b*)** Expliqueu el catalanisme conservador del segle XIX i destaqueu-ne la figura del bisbe Josep Torras i Bages. Expliqueu també què van ser la Unió Catalanista i les Bases de Manresa.
[2,5 punts]

9. PAU 2020 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3

Exercici 3

La Mancomunitat de Catalunya

Article 1. Les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, acollint-se al Reial decret de 18 de desembre de 1913, s'uneixen indefinidament per constituir la Mancomunitat catalana […].

Article 2. Seran competència de la Mancomunitat tots els serveis i totes les funcions que la legislació provincial vigent permet establir i exercitar a les diputacions provincials. […] Així mateix, seran de competència de la Mancomunitat i són, per tant, traspassats a la mateixa, els següents serveis de les diputacions mancomunades:

1r. Construcció de carreteres dels actuals plans provincials […].

[…]

6è. Els serveis que amb posterioritat a la constitució de la Mancomunitat una o més diputacions acordin traspassar a la Mancomunitat […].

Article 4. La Mancomunitat serà representada pel president i governada per una Junta o Assemblea deliberant i un Consell permanent.

FONT: Estatut de la Mancomunitat de Catalunya, aprovat per les quatre diputacions provincials catalanes (9 gener 1914).

Pregunta 1

***a*)** Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

***b*)** Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

***c*)** Deduïu l'estructura i les competències que tenia la Mancomunitat a partir de la informació que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

***a*)** Expliqueu la vida política i els conflictes socials a Catalunya entre el 1901 i el 1914. Esmenteu els dirigents més destacats del catalanisme i del republicanisme durant aquest període.
[2,5 punts]

***b*)** Expliqueu la creació, l'obra de govern i la desaparició de la Mancomunitat de Catalunya.
[2,5 punts]

[Si us cal més espai per a respondre, podeu utilitzar les pàgines 14 i 15.]

Exercici 1

Bases de Manresa

PODER CENTRAL

Base primera. […] Vindran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'exèrcit de mar i terra […].

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb los demés països […].

[…]

e) La resolució de totes les qüestions i tots els conflictes interregionals.

[…]

El Poder central s'organitzarà d'acord amb el concepte de separació de les funcions legislativa, executiva i judicial.

[…]

PODER REGIONAL

Base segona. En la part dogmàtica de la Constitució Regional Catalana es mantindrà lo temperament expansiu de la nostra legislació antiga, reformant, per posar-les d'acord amb les noves necessitats, les sàvies disposicions que conté respecte dels drets i llibertats dels catalans.

Base tercera. La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb lo Poder central.

[…]

Base setena. Lo Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes […]. Les Corts es formaran per sufragi de tots els caps de casa agrupats en classes fundades en lo treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç […].

FONT: Unió Catalanista. *Bases per a la Constitució Regional Catalana*. Manresa, 1892.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu la proposta d'organització política per a Catalunya que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu els fets principals del catalanisme durant la Restauració fins a les Bases de Manresa (1892), sense explicar aquestes darreres.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme des de les Bases de Manresa (1892) fins al 1901.
[2,5 punts]

[Si us cal més espai per a respondre, podeu utilitzar les pàgines 14 i 15.]

OPCIÓ A

Exercici 1

Memorial de Greuges del 1885

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, i encara menys d'atacar, la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; però entenem que per a aconseguir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per a substituir-la per la del centre, sinó que creiem que és convenient, alhora que just, donar expansió, desenvolupament i vida espontània i lliure a les diverses províncies d'Espanya per tal que d'arreu de la Península surti la glòria i la grandesa de la nació espanyola.

[…]

Ho desitgem no sols per a Catalunya, sinó per a totes les províncies d'Espanya; i si parlem en nom de Catalunya és perquè som catalans i perquè en aquests moments sentim com mai els mals que ens causa el centralisme.

Senyor: hom ens arrabassà el nostre sistema administratiu, que avui dia les nacions cultes d'Europa consideren bo i imiten, per a substituir-lo de primer pel sistema castellà, i avui dia per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem fer servir la nostra llengua a casa nostra i en converses familiars; desterrada de les escoles, ho ha estat després de la contractació pública i també dels tribunals, on sovint, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges.

[…]

FONT: Memorial de Greuges, lliurat al rei Alfons XII, a Madrid, el 10 de març de 1885.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Comenteu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu què va ser el Memorial de Greuges, què deia i qui el va redactar. Expliqueu raonadament quines diferències hi ha entre el Memorial de Greuges i les Bases de Manresa, i comenteu també què van ser les Bases, què s'hi proposava i qui les va promoure.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els dos grans corrents del catalanisme durant la Restauració i les figures del bisbe Torras i Bages i de Valentí Almirall.
[2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Lo catalanisme

El programa del catalanisme en totes les seves manifestacions no pot ésser més que un: rompre les lligadures que tenen la nostra regió agarrotada i subjecta, substituint-les pels suaus i dolços llaços d'afecte que la germanor fa néixer.

[…]

No tot el que és nostre és immillorable, ni estem gairebé en cap ram a l'altura que han atès la major part dels països cultes. I això ningú no ha de reconèixer-ho ni proclamar-ho més alt que els que tenim a honra dir-nos catalanistes. L'endarreriment en què ens trobem; la degeneració del nostre caràcter; la debilitat de la nostra vida intel·lectual i moral són la legitimació del nostre catalanisme. Si no estiguéssim endarrerits, degenerats i dèbils, no tindríem cap necessitat de proposar-nos emprar mitjans extraordinaris i gairebé extrems per a avançar, regenerar-nos i enfortir-nos. […] El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions, en general, i a Catalunya, en particular, recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats, i aspira a destruir aquella organització, suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints, sinó oposats als que avui la sostenen.

FONT: Valentí ALMIRALL. *Lo catalanisme*. Barcelona, 1886.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Comenteu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu el catalanisme catòlic conservador i esmenteu-ne el representant principal. Expliqueu també DOS dels fets principals del catalanisme fins al 1898.
[2,5 punts]

b) Expliqueu raonadament DUES de les causes del sorgiment del moviment catalanista durant el segle XIX.
[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Bases de Manresa

Poder central

Base primera. […] Vindran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'exèrcit de mar i terra […].

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb los demés països […].

[…]

e) La resolució de totes les qüestions i tots els conflictes interregionals.

[…]

El Poder central s'organitzarà d'acord amb el concepte de separació de les funcions legislativa, executiva i judicial.

[…]

Poder regional

Base segona. En la part dogmàtica de la Constitució Regional Catalana es mantindrà lo temperament expansiu de la nostra legislació antiga, reformant, per a posar-les d'acord amb les noves necessitats, les sàvies disposicions que conté respecte dels drets i llibertats dels catalans.

Base tercera. La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb lo Poder central.

[…]

Base setena. Lo Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes […].

Les Corts es formaran per sufragi de tots los caps de casa agrupats en classes fundades en lo treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç […].

Font: Unió Catalanista. *Bases per a la Constitució Regional Catalana*. Manresa, 1892.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu la proposta d'organització política per a Catalunya que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu els orígens i les característiques principals dels diferents corrents ideològics i polítics del catalanisme durant la Restauració fins al 1901.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme des de l'inici de la Restauració fins al 1901.
[2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Bases de Manresa

PODER CENTRAL

Base primera. […] Vindran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'exèrcit de mar i terra […].

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb los demés països […].

[…]

e) La resolució de totes les qüestions i conflictes interregionals.

[…]

El Poder central s'organitzarà d'acord amb el concepte de separació de les funcions legislativa, executiva i judicial.

[…]

PODER REGIONAL

Base segona. En la part dogmàtica de la Constitució Regional Catalana es mantindrà lo temperament expansiu de la nostra legislació antiga, reformant, per a posar-les d'acord amb les noves necessitats, les sàvies disposicions que conté respecte dels drets i llibertats dels catalans.

Base tercera. La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb lo Poder central.

[…]

Base setena. Lo Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes, […].

Les Corts es formaran per sufragi de tots los caps de casa agrupats en classes fundades en lo treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç […].

FONT: Unió Catalanista. *Bases per a la Constitució Regional Catalana*. Manresa, 1892.

Convocatòria 2017

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu la proposta d'organització política per a Catalunya que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu els orígens i les característiques principals dels diferents corrents ideològics i polítics del catalanisme fins al 1901.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme polític des del 1880 fins al 1901.
[2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Essent l'esperit català essencialment cristià, com queda provat, resta ara considerar si la religió cristiana, essent la religió universal de la humanitat destinada a regnar en totes les races de l'humà llinatge, pot prendre el caràcter de regionalista, identificar-se amb una comarca, sense que ella hagi de sacrificar cap de sos elements; ans bé quedant aquests emparats per la mateixa religió. Per a qui pensa rectament i en virtut de les lleis fonamentals del discórrer humà, la cosa queda manifesta […].

L'Església és regionalista perquè és eterna. Els organismes polítics, els Estats, es fan i desfan segons les circumstàncies, fins se'ls constitueix en congressos diplomàtics, per la qual cosa llur duració és sempre limitada, i, en desfer-se, reapareixen les antigues nacions, les unitats socials naturals formades, no en congressos, ni en dietes d'homes d'Estat, sinó en els eternals consells de la Providència divina. Per això ja la difusió evangèlica es féu no tenint en compte els Estats polítics, sinó les diverses gents o nacions.

Font: Josep Torras i Bages. *La tradició catalana*: *Estudi del valor ètic i racional del regionalisme català*. Vic, 1892.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu els dos grans corrents del catalanisme durant la Restauració i les figures del bisbe Torras i Bages i de Valentí Almirall. Expliqueu també els fets principals del catalanisme fins al lliurament del Memorial de Greuges, sense explicar aquest darrer fet.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme començant pel lliurament del Memorial de Greuges i fins al 1900.
[2,5 punts]

Convocatòria 2017

OPCIÓ A

Exercici 1

Si ésser pàtria, ésser nació, era tenir una llengua, una concepció jurídica, un sentit de l'art propis, si era tenir esperit, caràcter, pensament nacionals, l'existència de la nació o de la pàtria era un fet natural com l'existència de l'home, independent dels drets que li fossin reconeguts. L'esclau romà era home, encara que per les lleis del seu temps fos una cosa en mans d'un altre home, de l'home oficial que les lleis reconeixien. La nació era nació encara que les lleis la tinguessin subjecta, com l'esclau romà, a una altra nació, a la nació oficial, a la nació privilegiada. L'home era home encara que per la llei no ho fos; la nació és nació encara que per llei no ho sigui. […] Essent la nacionalitat una unitat de cultura, una ànima col·lectiva, amb un sentir, un pensar i un voler propis, cada nacionalitat ha de tenir la facultat d'acomodar la seva conducta col·lectiva, això és, la seva política, el seu sentiment de les coses, al seu seny, al seu franc voler. Cada nacionalitat ha de tenir el seu Estat. […] Conseqüència de la doctrina aquí exposada és la reivindicació d'un Estat català en unió federativa amb els Estats de les altres nacionalitats d'Espanya.

FONT: Enric PRAT DE LA RIBA. *La nacionalitat catalana*. Barcelona, 1906.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu els fets principals del catalanisme polític entre el 1901 i el 1914, sense incloure-hi la Mancomunitat de Catalunya.
[2,5 punts]

b) Expliqueu la Mancomunitat de Catalunya: com i quan es va crear, quina obra va desenvolupar i com va acabar.
[2,5 punts]

Convocatòria 2017

OPCIÓ A

Exercici 1

Bases de Manresa

Poder central

Base primera. […] Vindran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'exèrcit de mar i terra, les obres de defensa i l'ensenyança militar.

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb los demés països, i, en conseqüència, la fixació dels aranzels i lo ram d'Aduanes.

[…]

f) La formació del pressupost anyal de gastos que, en lo que no arribin les rendes d'Aduanes, deurà distribuir-se entre les regions a proporció de sa riquesa.

Poder regional

Base segona. En la part dogmàtica de la Constitució Regional Catalana es mantindrà lo temperament expansiu de la nostra legislació antiga, reformant, per a posar-les d'acord amb les noves necessitats, les sàvies disposicions que conté respecte dels drets i llibertats dels catalans.

Base tercera. La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb lo Poder central.

Base quarta. Sols los catalans, ja ho sien de naixença, ja per virtut de naturalització, podran desempenyar a Catalunya càrrecs públics, fins tractant-se dels governatius i administratius que depenguin del Poder central. També deuran ésser exercits per catalans los càrrecs militars que comportin jurisdicció.

[…]

Base sisena. Catalunya serà l'única soberana de son govern interior. Per lo tant, dictarà lliurement ses lleis orgàniques; cuidarà de sa legislació civil, penal, mercantil, administrativa i processal; de l'establiment i percepció d'impostos; de l'encunyació de la moneda, i tindrà totes les demés atribucions inherents a la soberania que no corresponguin al Poder central, segons la base primera.

Base setena. Lo Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes, que deuran reunir-se tots los anys en època determinada, i en lloc diferent.

Les Corts es formaran per sufragi de tots los caps de casa agrupats en classes fundades en lo treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç, mitjançant la corresponent organització gremial en lo que possible sia.

Font: Unió Catalanista. *Bases per a la Constitució Regional Catalana*. Manresa, 1892.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. [0,75 punts]

c) Expliqueu breument el contingut de les bases següents: apartat *a* de la base primera, base tercera, base quarta, base sisena i base setena. [1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu el catalanisme conservador i la figura del bisbe Torras i Bages. Expliqueu també què van ser la Unió Catalanista i les Bases de Manresa. [2,5 punts]

b) Expliqueu qui va ser Valentí Almirall i el tipus de catalanisme que defensava. Expliqueu també què van ser el Centre Català, el Memorial de Greuges i la campanya en defensa del dret civil català. [2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Supressió de la Mancomunitat de Catalunya

En aplicación de lo dispuesto en esta ley, queda sin vigor el Estatuto de la Mancomunidad de las provincias de Barcelona, Gerona, Lérida y Tarragona aprobado por Real Decreto de 26 de marzo de 1914.

Los servicios que actualmente están a cargo de la referida Mancomunidad serán regidos hasta el 30 de junio próximo por el actual Consejo Permanente de la Mancomunidad […]. Antes del 15 de abril próximo, las Diputaciones de Barcelona, Gerona, Lérida y Tarragona acordarán, separadamente y en sesión extraordinaria convocada a este exclusivo objeto, el régimen en que a partir del entrante año económico haya de ajustarse la gestión y administración de los servicios provinciales traspasados a la Mancomunidad, determinando en su caso si han de continuar coordinados algunos y cuáles sean éstos […].

FONT: Reial decret publicat a *La Gaceta de Madrid* (nom antic del *Boletín Oficial del Estado*), el 20 de març de 1925.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu el contingut de la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu què va ser la Mancomunitat de Catalunya, com es va crear, l'obra que desenvolupà i com acabà.
[2,5 punts]

b) Expliqueu el període de la dictadura de Primo de Rivera i les repercussions que va tenir per a Catalunya.

OPCIÓ A

Exercici 1

Memorial de Greuges del 1885

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, i encara menys d'atacar, la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; però entenem que per a aconseguir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per a substituir-la per la del centre […].

El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les condicions actuals i semblant a algun dels que se segueixen als gloriosíssims imperis d'Àustria-Hongria i d'Alemanya, i al Regne Unit de la Gran Bretanya, sistema ja seguit a Espanya en els dies de la nostra grandesa. […]

Senyor, se'ns arrabassà el nostre sistema administratiu […] per a ser substituït, primer pel sistema castellà, i avui per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem usar la nostra llengua a les nostres llars i en converses familiars; desterrada de les escoles, ho ha estat més tard de la contractació pública i també dels tribunals, en els quals moltes vegades, i per molt illustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges. […]

A força de treball i privacions de tota mena, els nostres industrials han creat una indústria espanyola que en quaranta anys ha progressat i ha assolit un nivell altíssim. Aquesta indústria està sent atacada d'arrel d'uns quants anys ençà, i darrerament ho ha estat i ho és per mitjà del Tractat amb França i del projecte de *modus vivendi* amb Anglaterra. […]

FONT: Memorial de Greuges lliurat al rei Alfons XII, a Madrid, el 10 de març de 1885.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu DOS dels greuges que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu raonadament DUES diferències entre els dos tipus de catalanisme que es donaren a Catalunya entre el 1876 i el 1898. Esmenteu un representant de cada un i les obres doctrinals que redactaren.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets més importants del catalanisme durant la Restauració i fins a l'aprovació de les Bases de Manresa, i expliqueu-les.
[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

FONT: Unió Catalanista, 1900 i 1901.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Descriviu i comenteu el contingut de la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu el catalanisme conservador al segle XIX, i destaqueu-ne la figura del bisbe Josep Torras i Bages. Expliqueu també què van ser la Unió Catalanista i les Bases de Manresa.
[2,5 punts]

b) Expliqueu el catalanisme progressista al segle XIX. Destaqueu-ne la figura de Valentí Almirall i comenteu-ne algunes de les actuacions principals fins al lliurament del Memorial de Greuges, explicant què va ser aquest últim.
[2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Missatge a la reina regent

Desitgem que torni a posseir la nació catalana les seves Corts Generals lliures i independents, obertes pel cap de l'Estat […], en les quals es votin els pressupostos de Catalunya i la quantitat amb què ha de contribuir el nostre país a les despeses generals d'Espanya.

Que Catalunya sigui senyora del govern interior de casa seva […].

Que la llengua catalana sigui la llengua oficial a Catalunya per a totes les manifestacions de la vida d'aquest poble.

Que l'ensenyament a Catalunya es doni en llengua catalana […].

Que els càrrecs de la nació catalana els nomenin els catalans mateixos, procurant que recaiguin en catalans els càrrecs polítics, els judicials, els administratius i els d'ensenyament.

FONT: Missatge a la reina regent (1888).

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu breument TRES de les peticions que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu raonadament DUES de les diferències entre el catalanisme conservador i el catalanisme progressista fins al 1898, i esmenteu-ne alguns dels seus dirigents.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme polític en el període de la Restauració (1875-1898).
[2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

La tradició catalana

Ell [Déu] solament té poder de crear i restaurar els pobles […]. Mes venint al cas particular del regionalisme, la raó i l'experiència ens demostraran que la religió ha d'ésser la restauradora, i que sens ella és impossible fer cosa de durada i sòlida. Havem fet notar la importància que el sentiment té en el regionalisme, de manera que, apagada aquella afecció de l'ànima, la regió per si mateixa es desvaneix. El sentiment de la naturalesa es troba també en l'amor regional; mes aquell cerca son complement natural en el pensament religiós, i en ell troba l'eficàcia pràctica per a arreglar la vida. Amem la vall en què nasquérem, la vila en què veiérem la primera llum, l'encontrada del nostre origen; mes aquesta amor quedarà vençuda per les magnificiències del luxe i la seducció dels plaers, si dit sentiment d'amor al país nadiu no està consagrat per la religió.

FONT: Josep TORRAS I BAGES. *La tradició catalana: Estudi del valor ètic i racional del regionalisme català*. Barcelona: La Ilustración, 1892.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu la idea principal que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu el catalanisme catòlic conservador i esmenteu-ne el representant principal; expliqueu també DOS dels fets principals del catalanisme, en general, fins al 1898.
[2,5 punts]

b) Expliqueu raonadament DUES de les causes del sorgiment del moviment catalanista durant el segle XIX.

OPCIÓ B

Exercici 1

Missatge dels catalans a Jordi I, rei de Grècia

A vós, rei dels hel·lens, qui, no per la corona que us cenyiren, sinó perquè heu sabut escoltar lo bategar de l'ànima grega, sou símbol vivent de la terra hel·lènica, vos endrecen aquest missatge, en nom de la pàtria catalana, los qui per dret propi representen son esperit perquè tenen plena consciència de la seva personalitat nacional. […]

Lo poble català va rebre dels hel·lens la iniciació en la cultura, per ells va existir Empúries, primer centre d'atracció que ha tingut la raça catalana, prou poderós per a sotmetre a la seva influència les regions més allunyades del nostre territori nacional. Però encara que no ens unissin lligams d'amistat i de parentiu […], encara que Catalunya no us hagués enviat, per a mantenir la integritat de l'imperi grec, los mateixos guerrers que havien acabat l'empresa de la nostra independència […]. Encara que ens recordéssim només de les estones en què ens hem tingut odi i que han caigut abraonats grecs i catalans en los camps de batalla, vos enviaríem sempre els catalans d'avui lo testimoni de la nostra admiració i aplaudiríem, amb tota l'ànima, la vostra justíssima i heroica iniciativa a favor dels grecs de Creta.

FONT: Missatge a Sa Majestat Jordi I, rei dels hel·lens (març de 1897).

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Comenteu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu l'evolució del catalanisme polític durant la Restauració i fins al Memorial de Greuges (1885), explicant aquest darrer.
[2,5 punts]

b) Expliqueu les característiques principals i els fets més rellevants del catalanisme polític des del Memorial de Greuges (sense explicar-lo) fins al 1901.
[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Solidaritat Catalana

Davant de l'amenaça d'una violació legislativa del dret públic modern [...], dels drets constitucionals, perpetrada a Barcelona, va despertar-se en l'ànima catalana un moviment de protesta determinador d'un estat d'unitat efectiva de la consciència del nostre poble; tal fou, a la primeria, la Solidaritat Catalana.

Mes la virtualitat poderosa d'aquesta suprema, integral, coordinació de forces col·lectives va il·luminar amb viu esclat de revelació inesperada els qui només com a defensa de la justícia l'havien concebuda, de manifestació contra l'hostilitat a un projecte de llei, el de les jurisdiccions, va enlairar-se, per la transfusió entusiasta de l'ideal i de la voluntat dels uns ciutadans als altres, la integració sentimental de l'aspiració de Catalunya a redimir-se i regenerar-se.

FONT: Solidaritat Catalana. Programa del Tívoli, 14 d'abril de 1907.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu el significat de les frases següents del text: «Davant de l'amenaça d'una violació legislativa del dret públic modern [...], dels drets constitucionals, perpetrada a Barcelona» i «els qui només com a defensa de la justícia l'havien concebuda, de manifestació contra l'hostilitat a un projecte de llei, el de les jurisdiccions».
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu l'evolució política a Catalunya entre el 1901 i el 1911, fent esment del catalanisme polític, del republicanisme, de l'associacionisme obrer i de la Setmana Tràgica.
[2,5 punts]

b) Expliqueu què va ser la Mancomunitat de Catalunya, com es va crear, l'obra que desenvolupà, i quan i com acabà.

OPCIÓ A

Exercici 1

Bases de la Unió Federal Nacionalista Republicana

Base I. Els partits que formen actualment l'Esquerra catalana aproven aquestes Bases i constitueixen una sola corporació política amb el nom d'Unió Federal Nacionalista Republicana. La Unió es proposa treballar pel reconeixement de la nacionalitat catalana amb tot el contingut de poders constitucionals que atribuïa en Pi i Margall a l'Estat regional en lo polític, en lo econòmic i en lo administratiu […].

Base II. Sent ideal de la nova corporació la Unió federativa dins de l'Estat espanyol, condemna expressament tota aspiració separatista […].

Base V. […] La Unió Federal, continuant l'obra social d'en Pi i Margall, incorpora al seu credo el contingut d'aspiracions proletàries que hagin arribat a concretar-se en fórmules jurídiques, com ara la creació d'institucions públiques protectores del treballador, reforma de les lleis civils per la humanització del contracte de treball, assegurança de les classes proletàries quant als accidents, malalties, vellesa i atur forçós […].

FONT: Bases de la Unió Federal Nacionalista Republicana (1 d'abril de 1910).

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu aquests dos fragments del text:
[1 punt]

— «La Unió es proposa treballar pel reconeixement de la nacionalitat catalana […].»

— «La Unió Federal, continuant l'obra social d'en Pi i Margall, incorpora al seu credo […] la creació d'institucions públiques protectores del treballador, reforma de les lleis civils per la humanització del contracte de treball, assegurança de les classes proletàries quant als accidents, malalties, vellesa i atur forçós.»

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu l'evolució de la vida política a Catalunya entre el 1898 i l'esclat de la Setmana Tràgica (1909), i expliqueu aquest esdeveniment.
[2,5 punts]

b) Expliqueu l'impacte de la Primera Guerra Mundial, la crisi del 1917 i la situació econòmica, social i política de Catalunya fins al 1923.
[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Memorial de Greuges del 1885

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, ni molt menys d'atacar la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; pensem, però, que per a assolir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per substituir-la per la del centre, sinó que creiem que és convenient, alhora que just, donar expansió, desenvolupament i vida espontània i lliure a les diverses províncies d'Espanya per tal que d'arreu de la Península surti la glòria i la grandesa de la nació espanyola […].

Ho desitgem no sols per a Catalunya, sinó per a totes les províncies d'Espanya; i si parlem en nom de Catalunya és perquè som catalans i perquè en aquests moments sentim com mai els mals que ens causa el centralisme.

Senyor: hom ens arrabassà el nostre sistema administratiu, que avui dia les nacions cultes d'Europa consideren bo i imiten, per substituir-lo de primer pel sistema castellà, i avui dia per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem fer servir la nostra llengua a casa nostra i en converses familiars; desterrada de les escoles, ho ha estat després de la contractació pública i també dels tribunals, on sovint, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges […].

FONT: Memorial de Greuges, presentat el 10 de març de 1885 al rei Alfons XII.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Comenteu DUES de les idees que conté la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu què va ser el Memorial de Greuges, qui en fou el redactor i quines altres actuacions protagonitzà. Expliqueu raonadament quines diferències hi ha entre el Memorial de Greuges i les Bases de Manresa, què eren aquestes Bases i qui en van ser els promotors.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets més importants del catalanisme entre el 1898 i l'establiment de la Mancomunitat de Catalunya, i expliqueu també l'obra que va portar a terme la Mancomunitat.
[2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Lo catalanisme

El programa del catalanisme en totes les seves manifestacions no pot ésser més que un: rompre les lligadures que tenen la nostra regió agarrotada i subjecta, substituint-les pels suaus i dolços llaços d'afecte que la germanor fa néixer [...]. No tot el nostre és immillorable ni estem gairebé en cap ram a l'altura que han atès la major part dels països cultes. I això ningú ha de reconèixer-ho i de proclamar-ho més alt que els que tenim a honra dir-nos catalanistes. L'endarreriment en què ens trobem; la degeneració del nostre caràcter; la debilitat de la nostra vida intel·lectual i moral són la legitimació del nostre catalanisme. Si no estiguéssim endarrerits, degenerats i dèbils no tindríem cap necessitat de proposar-nos emprar mitjans extraordinaris i gairebé extrems per avançar, regenerar-nos i enfortir-nos [...]. El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions en general i a Catalunya en particular recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats i aspira a destruir aquella organització suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints sinó oposats als que avui la sostenen.

FONT: Valentí ALMIRALL. *Lo catalanisme*, 1886.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu el fragment següent del text: «El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions en general i a Catalunya en particular recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats i aspira a destruir aquella organització suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints sinó oposats als que avui la sostenen».

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu la importància de Valentí Almirall en la història del catalanisme i les seves actuacions més rellevants. Expliqueu les diferents tendències del primer catalanisme.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets rellevants del catalanisme durant la Restauració fins al 1901 inclusivament.
[2,5 punts]

Districte Universitari d

OPCIÓ A

Exercici 1

Mancomunitat de Catalunya

Article 1. Les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, acollint-se al Reial decret de 18 de desembre de 1913, s'uneixen indefinidament per constituir la Mancomunitat catalana […].

Article 2. Seran competència de la Mancomunitat tots els serveis i totes les funcions que la legislació provincial vigent permet establir i exercitar a les diputacions provincials. […] Així mateix, seran de competència de la Mancomunitat i són, per tant, traspassats a la mateixa, els següents serveis de les diputacions mancomunades:

1. Construcció de carreteres dels actuals plans provincials […].

6. Els serveis que amb posterioritat a la constitució de la Mancomunitat una o més diputacions acordin traspassar a la Mancomunitat […].

Article 4. La Mancomunitat serà representada pel president i governada per una Junta o Assemblea deliberant i un Consell permanent.

FONT: Estatut de la Mancomunitat de Catalunya, aprovat per les quatre diputacions provincials catalanes (9 gener 1914).

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) A partir de la font, deduïu l'estructura i les competències que tenia la Mancomunitat.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu què era el regeneracionisme, així com l'evolució dels partits dinàstics i dels partits d'oposició tant a Espanya com a Catalunya entre el 1898 i el 1914. Esmenteu els dirigents més destacats de tots aquests partits durant aquest període.
[2,5 punts]

b) Expliqueu la creació, l'obra de govern i la desaparició de la Mancomunitat de Catalunya.
[2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Memòria en defensa dels interessos morals i materials de Catalunya presentada a Alfons XII (Memorial de Greuges)

Senyor: Cap Comissió no es deu haver presentat mai davant V. M. més commoguda que la que en aquest moment […] suplica que V. M. es digni a fixar l'atenció en les desgràcies que sobre el nostre país ha anat acumulant la política centralista i unificadora dels partits […].

El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les seves condicions actuals […]. Ho desitgem no només per a Catalunya, sinó per a totes les províncies d'Espanya […].

Senyor, se'ns arrabassà el nostre sistema administratiu que avui troben bo i imiten nacions cultes d'Europa, per a ser substituït de primer pel sistema castellà, i avui per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem usar la nostra llengua a les nostres llars i en converses familiars: desterrada de les escoles, ho ha estat més tard de la contractació pública i també dels tribunals, en els quals moltes vegades, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges.

I com si amb tot això no n'hi hagués prou, fa temps que s'amenaça, i avui s'intenta destruir amb obstinació, o si més no adulterar, el nostre dret civil, base indeleble de la robusta i moral organització de la família catalana i de la nostra propietat que va augmentant i creixent a mesura que unes generacions succeeixen a altres generacions.

A força de treball i privacions de tota mena, els nostres industrials han creat una indústria espanyola que en quaranta anys ha progressat i ha assolit un nivell altíssim. Aquesta indústria està sent atacada d'arrel d'uns quants anys ençà, i darrerament ho ha estat i ho és per mitjà del tractat amb França i del projecte de *modus vivendi* amb Anglaterra.

FONT: Memorial de Greuges (10 març 1885).

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu tres de les peticions contingudes en la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu els fets fonamentals del catalanisme durant la Restauració fins a les Bases de Manresa (1892), aquestes incloses.
[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets fonamentals del catalanisme des de les Bases de Manresa (1892), explicant-les, fins al 1901.
[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, ni encara menys d'atacar, la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; però entenem que per a aconseguir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per substituir-la per la del centre. […]

El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les seves condicions actuals i semblant a algun dels que se segueixen als gloriosíssims imperis d'Àustria-Hongria i d'Alemanya i al Regne Unit de la Gran Bretanya, sistema ja seguit a Espanya en els dies de la nostra grandesa. […]

Senyor, se'ns arrabassà el nostre sistema administratiu […] per a ser substituït de primer pel sistema castellà, i avui per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem usar la nostra llengua a les nostres llars i en converses familiars; desterrada de les escoles, ho ha estat més tard de la contractació pública i també dels tribunals, en els quals moltes vegades, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats ni aquests entenen els jutges.

I com si amb tot això no n'hi hagués prou, fa temps que s'amenaça, i avui s'intenta destruir amb obstinació, o si més no adulterar, el nostre dret civil, base indeleble de la robusta i moral organització de la família catalana i de la nostra propietat […].

A força de treball i privacions de tota mena, els nostres industrials han creat una indústria espanyola que en quaranta anys ha progressat i ha assolit un nivell altíssim. Aquesta indústria està sent atacada d'arrel d'uns quants anys ençà, i darrerament ho ha estat i ho és per mitjà del Tractat amb França i del projecte de *modus vivendi* amb Anglaterra.

FONT: «Memorial de greuges lliurat al rei Alfons XII» (10 març 1885). A: Albert BALCELLS, *Cataluña contemporánea I (siglo XIX)*, Madrid, 1977.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu tres de les reivindicacions que conté la font.
[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu què va ser i quina importància històrica té el «Memorial de greuges». Expliqueu qui va ser Valentí Almirall i valoreu la importància de la seva obra.
[1,5 punts]

b) Expliqueu les característiques principals i els fets més rellevants del catalanisme polític des del Missatge a la Reina Regent (1888) fins a la fi de la guerra de Cuba (1898).
[1,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Davant de l'amenaça d'una violació legislativa del dret públic, subsegüent a una violació pública, ostentosa i tumultuosa dels drets constitucionals, va despertar-se en l'ànima catalana un moviment de protesta, determinador d'un estat d'unitat efectiva de la consciència del nostre poble: tal fou, a la primeria, la Solidaritat Catalana. […]

Cal abans de tot, per a assolir aquesta alta finalitat de regeneració nacional, portar aquesta energia social salvadora a les funcions que només per invasió del poder o per atonia de la iniciativa social han vingut a ser funcions administratives directes o delegades de l'Estat, com l'ensenyament, la beneficència, les obres públiques […]. Condició obligada de l'autonomia de les regions i dels municipis és l'atribució a aquests organismes de recursos econòmics propis […].

Aquests són els principis en què informaran llurs campanyes parlamentàries els senadors i diputats de la Solidaritat Catalana.

FONT: Solidaritat Catalana. Programa del Tívoli, 1907.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Digueu quines reivindicacions apareixen a la font.
[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu les característiques de la situació política a Catalunya entre 1901 i la crisi de la Solidaritat Catalana.
[1,5 punts]

b) Expliqueu l'origen, el desenvolupament i les conseqüències de la Setmana Tràgica.
[1,5 punts]

32. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

Exercici 1

Bases de Manresa del 1892

Poder central

Base primera

Seran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'Exèrcit de mar i terra. […]

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb els altres països […].

e) La resolució de totes les qüestions i tots els conflictes interregionals.

El Poder central s'organitzarà d'acord amb el concepte de separació de les funcions legislativa, executiva i judicial. […]

Poder regional

Base segona

En la part dogmàtica de la Constitució regional catalana es mantindrà el temperament expansiu de la nostra legislació antiga, i es reformaran, per posar-les d'acord amb les noves necessitats, les sàvies disposicions que conté respecte dels drets i llibertats dels catalans.

Base tercera

La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb el Poder central.

[…] Base setena

El Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes […].

Les Corts es formaran per sufragi de tots els caps de casa agrupats en classes fundades en el treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç […].

FONT: UNIÓ CATALANISTA. *Bases per a la Constitució regional catalana*. Manresa, 1892.

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]

c) Expliqueu l'organització política per a Catalunya que proposa la font.
[0,75 punts]

3

Pregunta 2

a) Expliqueu els orígens i els diferents corrents ideològics i polítics del catalanisme fins al 1901.
[1,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme fins al 1901.
[1,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu aquest text i contesteu les qüestions següents.

La Unió Catalanista, fondament impressionada per la gravetat de les circumstàncies actuals, crida el poble català a la reflexió; li demana que, davant de l'abisme a què l'empenyen, s'aturi i pensi. […]

És ja tard per retreure els desencerts de la Guerra de Cuba, per recordar la sang i els tresors que s'hauria estalviat Espanya concedint l'autonomia quan nosaltres ho dèiem, quan la insurrecció començava i els seus cabdills l'acceptaven. És tard per fer veure com la política de la guerra ha afavorit les ambicioses aspiracions dels nord-americans, sembrant en l'illa odis inesborrables que ni l'autonomia concedida a darrera hora ha pogut ofegar.

Avui estem al començament d'una guerra perillosíssima i encara som a temps de no cometre més errors com els passats i que nosaltres també per endavant vam anunciar. La conducta dels Estats Units és injusta, la seva agressió inqualificable. Però, ¿és això suficient per justificar que Espanya s'enfonsi per complet en la més espantosa ruïna persistint en una lluita desigual? […].

Vingui la pau i vingui desseguida […]. Vingui la pau, que com més pròxima més avantatjosa, com més immediata més honrosa per a nosaltres […].

UNIÓ CATALANISTA. «Manifest als catalans», del 12 de juny del 1898.
La Renaixensa (16 juny 1898)

Qüestions:

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric.
[1 punt]

2. Assenyaleu les conseqüències fonamentals que tingué per a Espanya la Guerra de Cuba.
[1,5 punts]

3. Expliqueu els trets fonamentals de l'evolució del catalanisme des de l'origen fins al 1901.
[2,5 punts]

Districte Universitari de

Opció A

PAU. Curs 2005-2006

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, ni encara menys d'atacar, la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; però entenem que per aconseguir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per substituir-la per la del centre, sinó que creiem que el que és convenient i alhora just és donar expansió, desenvolupament i vida espontània i lliure a les diverses províncies d'Espanya perquè de totes les parts de la Península surti la glòria i la grandesa de la nació espanyola.

El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les seves condicions actuals. [...]

Senyor: se'ns arrabassà el nostre sistema administratiu, que avui troben bo i imiten nacions cultes d'Europa, per ser substituït pel sistema castellà, i avui per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem usar la nostra llengua a les nostres llars i en converses familiars; desterrada de les escoles, ho ha estat més tard de la contractació pública i també dels tribunals, en els quals moltes vegades, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges.

I com si amb tot això no n'hi hagués prou, fa temps que s'amenaça, i avui s'intenta destruir amb obstinació, o si més no adulterar, el nostre dret civil, base indeleble de la robusta i moral organització de la família catalana i de la nostra propietat, que va augmentant i creixent a mesura que unes generacions succeeixen a unes altres generacions.

A força de treball i privacions de tota mena, els nostres industrials han creat una indústria espanyola que en quaranta anys ha progressat i assolit un nivell altíssim. Aquesta indústria és atacada d'arrel d'uns quants anys ençà, i darrerament ho ha estat i ho és per mitjà del tractat amb França i del projecte de *modus vivendi* amb Anglaterra.

Memorial de Greuges presentat a Alfons XII, març de 1885
Reproduït dins: Albert Balcells, *Cataluña contemporánea I (siglo XIX)*, Madrid, 1977

Qüestions

1. Resumiu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Indiqueu el significat de la frase: «El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les seves condicions actuals» i assenyaleu la importància de Valentí Almirall dins del moviment catalanista del segle XIX. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució del catalanisme des del seu origen fins al 1901. [2,5 punts]

Districte universitari de Catalunya

Exercici 2

Observeu les dades següents i contesteu les qüestions.

Distribució dels escons dels districtes de Catalunya al Congrés dels Diputats (1901-1923)*

Forces polítiques	1901	1903	1905	1907	1910	1914	1916	1918	1919	1920	1923
Liberals	25	9	19	1	12	7	14	6	-	-	9
Conservadors	8	16	7	2	4	8	5	2	-	-	2
Altres partits dinàstics	-	-	-	-	-	2	-	1	13	16	1
Lliga Regionalista	6	5	7	16	9	12	13	21	16	17	21
Tradicionalistes	1	-	-	6	2	1	1	2	2	1	1
Republicans	4	14	11	15	8	4	6	1	3	4	2
Republicans catalanistes	-	-	-	4	9	6	3	8	8	5	6
Reformistes	-	-	-	-	-	4	2	2	2	1	2
PSOE	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Total diputats	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**

* Anys en què tingueren lloc eleccions generals a Espanya.

Font: Albert Balcells, Joan B. Culla, Conxita Mir, *Les eleccions generals a Catalunya de 1901 a 1923*, Barcelona, 1982, p. 375. Reelaborat.

Qüestions

1. Resumiu la informació que proporcionen les dades i situeu-la en el seu context històric. [1 punt]

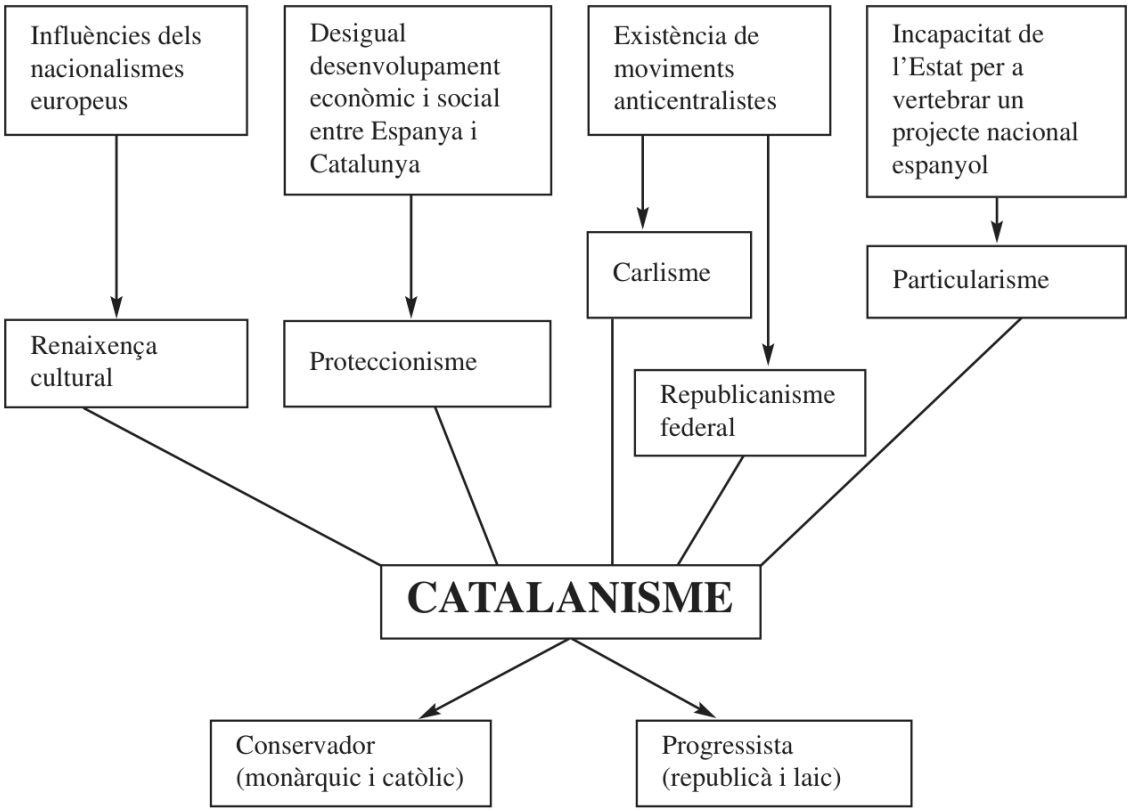
2. Identifiqueu la ideologia i algun líder destacat de les següents forces polítiques: partits dinàstics, Lliga Regionalista, Tradicionalisme i Republicanisme, i comenteu el resultat de les eleccions de 1907. [1,5 punts]

3. Expliqueu l'evolució del catalanisme des de 1901 fins a 1923. [2,5 punts]

36. PAU 2005 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

Exercici 2

Observeu el gràfic següent i contesteu les qüestions que l'acompanyen.

Qüestions

1. Interpreteu la informació que ofereix el gràfic i situeu-la en el seu context històric. [1 punt]

2. Expliqueu de quina manera influeixen els quatre aspectes inicials en la definició final del catalanisme polític del segle XIX. [2 punts]

3. Exposeu els fets i les característiques principals del catalanisme polític en el període 1868-1901. [2 punts]

Districte universitari de Catalunya

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

El catalanisme regionalista no se satisfà amb un senzill canvi de govern ni d'institucions, sinó que aspira a molt més. El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions en general i a Catalunya en particular recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats i aspira a destruir aquella organització suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints sinó oposats als que avui la sostenen [...]. Els greuges que hem rebut constantment i que ens estan amenaçant encara són la legitimació més completa del nostre catalanisme. Són aqueixos de tal naturalesa que ens autoritzarien fins i tot a proclamar la separació. Però no volem anar més enllà mentre no se'ns posi en situació de no tenir altra sortida. El nostre ideal és que Catalunya visqui agermanada amb totes les restants regions de la Península. El catalanisme regionalista no aspira a més que a rompre les lligadures de la uniformitat, substituint-les pels llaços de la unió.

Valentí Almirall, *Lo catalanisme*, 1886

Qüestions

1. Identifiqueu les principals idees del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]

2. Assenyaleu la importància de Valentí Almirall dins del moviment catalanista del segle XIX i indiqueu els trets més destacats del seu pensament polític. [1,5 punts]

3. Expliqueu l'evolució del catalanisme polític des del seu origen fins al 1900. [2,5 punts]

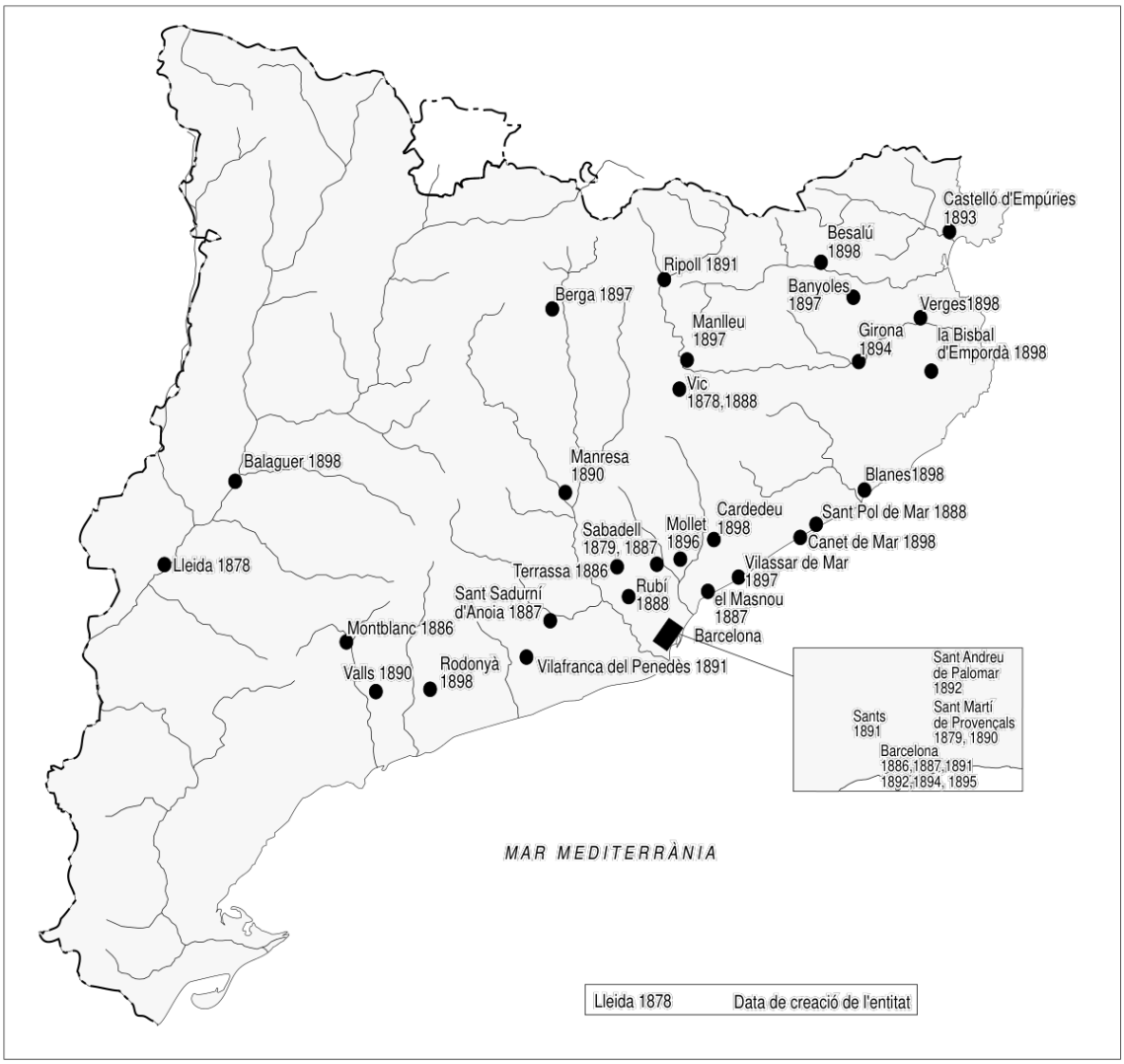
lunya
s PAU de Catalunya

38. PAU 2003 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció A)

Exercici 2

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions.

ENTITATS CATALANISTES (1898)

1. Descriviu la informació que proporciona el mapa i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]

2. Exposeu els factors socials, ideològics i polítics que van influir en l'origen del catalanisme. [1,5 punts]

3. Expliqueu què és el catalanisme polític i exposeu la seva evolució durant la primera fase de la Restauració (1875-1898). [2,5 punts]

39. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

ELS FETS DE PRATS DE MOLLÓ

Dos segles d'esclavatge, d'humiliació i d'oprobi no han pogut matar la veu de la nostra ànima. Ens han pogut sotmetre els nostres cossos per la força de les armes i arrabassar-nos així les nostres llibertats; ens han pogut fer abaixar el cap sota el seu jou i fins treballar per a l'opressor, però no hem oblidat mai la veu interior de la nostra rebel·lió ni de fer-la sentir als altres com a protesta i invocació del nostre dret. [...]

A les armes, catalans! Darrere nostre hi tenim una generació que ens mira i vetlla per nosaltres, i davant, una generació que ens espera!

Catalans! No podeu imaginar-vos amb quina alegria més pura us adreço avui aquesta crida. [...]

Contra la monarquia i contra aquest rei opressor que, encara no fa gaire temps, ens recordava que era el descendent de Felip V. [...]

Contra la dictadura militar, la més repugnant de totes les dictadures per la seva mateixa concepció, que ens ha ofès íntimament amb la profanació de les nostres coses més sagrades.

Contra la guerra del Marroc, aquesta guerra tan injusta i tan tràgica que persisteix, encara que sigui negada pels comunicats oficials.

Contra la injustícia social i els privilegis de classe.

Per la llibertat de Catalunya i el dret a governar-nos nosaltres mateixos, conscients de la nostra personalitat i de la nostra voluntat ferma i decidida, convençuts que Catalunya és capaç de governar-se a si mateixa i posseeix suficients recursos econòmics per a viure lliurement. [...]

Per la dignitat i millorament de la vida del proletariat, mitjançant reformes socials i la llei de protecció del treball i dels obrers. [...]

Francesc Macià, *Proclama*, 1926

1. Resumiu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]

2. Expliqueu la política de la Dictadura de Primo de Rivera a Catalunya i la reacció de les organitzacions socials i polítiques catalanes enfront d'aquesta política. [1,5 punts]

3. Exposeu alguns fets fonamentals del catalanisme polític durant el període 1902-1923, fent especial esment de la Solidaritat Catalana, de la Mancomunitat i de l'Assemblea de Parlamentaris. [2,5 punts]

40. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

Exercici 2

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions.

L'OBRA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

HURTADO, V. i d'altres, *Atles d'Història de Catalunya,* 1995 (reelaboració)

1. Descriviu la informació que us proporciona el mapa i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]

2. L'obra de la Mancomunitat s'orienta a la potenciació i la recuperació culturals. Indiqueu les principals realitzacions d'aquesta institució de govern i quines van ser les seves limitacions més importants. [1,5 punts]

3. Exposeu breument els fets polítics i socials més importants del catalanisme polític des de 1902 fins a 1931. [2,5 punts]

Districte universitari de Catalunya

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Primer principi de coincidència, enrobustit per seguides manifestacions de l'opinió catalana, és l'afirmació que la llei anomenada de les jurisdiccions ha de derogar-se […].

Dignificar el sufragi corromput, més ben dit, ignorat com a funció lliure dels ciutadans que amb l'emissió dels seu vot trien la representació nacional, és un altre objectiu primordial de la Solidaritat.

[…] Moltes de les funcions d'ensenyança, beneficència i obres públiques han d'ésser confiades a organismes regionals, representatius de la personalitat de les regions, amb possessió de mitjans propis per a exercitar-les. […] Condició obligada de l'autonomia de les regions i dels municipis és l'atribució, a aquests organismes, de recursos econòmics propis, determinant clarament el que ha d'ésser la hisenda de l'Estat, de la Regió i del Municipi.

[…] Aquests són els principis en què informaran llurs campanyes parlamentàries els senadors i diputats de la Solidaritat Catalana. […] Fora d'aquests punts de suprema convergència de l'opinió de Catalunya, quedaran partits i agrupacions en absoluta llibertat, per a defensar cadascun, en lluita noble contra tots els altres, la integritat de llur respectiu programa.

Programa del Tívoli de Solidaritat Catalana
(presentat en un míting al Teatre Tívoli de Barcelona el 14 d'abril de 1907)

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]

2. Solidaritat Catalana coincideix en el temps amb la primera de les grans crisis polítiques de la Restauració a començaments del segle XX. Exposeu breument en què va consistir aquesta crisi i la composició, realitzacions i evolució de la Solidaritat Catalana. [2 punts]

3. Esmenteu alguns dels principals partits polítics del catalanisme i del republicanisme a Catalunya en el període 1901-1923 i expliqueu-ne les característiques (ideologia, composició social, líders, etc.). [2 punts]

universitari de Catalunya
i Organització de les PAAU a